

CONSILIORVM,

siue Responsorum Iuris,

D. IOANNIS CEPHALI
FERRARIENSIS, IVRECONSULTI

CLARISSIMI, ET PERILLVSTRIS,

IN CELEBERRIMO GYMNASIO PATAVINO
Vespertinarum Lctionum, Interpretis summi, ac primarii,

LIBER TERTIVS,

Nunc recens in lucem editus.

*In quo permulta in Iure inter eximios Iuris professores controuersa, ita dilucidè enucleantur,
vix vè quidquam, aut ne vix quidem in ijs desiderari possit.*

Opus & acumine, & varietate, & explicatione eruditissimum, omnibusq; præsertim
Forum agentibus perutile, ac necessarium.

Cum Argumentis, Summarijs, Numeris vnicuique Consilio apposis.

Accessit Index locupletissimus.

Cum privilegio Philippi Hispaniarum Regis, & Senatus Veneti.

Venetijs, apud Guerræos fratres, & socios. M D LXXXII.

IOAN. CEPHALI,
 FERRARIENSIS
 PRAESTANTISSIMI, CELEBERRIMIQUE
 IURISCONSULTI
 Consiliorum, siue Responsorum
 LIBER TERTIVS.

Pro Illustris DD. Pyro, & fratribus, ex Marchionibus de Gonzaga,
 ac Principibus Sacri Romani Imperij.

ARGVMENTVM.

*Spoliatus quando sit in integrum restituendus, maximè quando est spoliatus fortitio; Et quando spoliato ob-
 stet dominij exceptio, Princeps est Dei legatus, proconsul, vicarius, & huiusmodi plura. Itcirco tan-
 quàm Deus debet indicare: Ad quæ spoliator possit conveniri: De spoliatione iudicis. Et de clausula, sola
 facti veritate inspecta: Et an princeps censeatur velle, tertio præiudicare, & quid de eius rescripto, & an
 in actu principis requiratur citatio. An, & quando causa iusta præsumatur in principis actu. Feudum pro
 se, & heredibus, an exigat, quòd sit hæres: & an per confirmationem investiturarum feudum fiat novum,
 vel alteretur, & an præsumatur hereditarium, vel ex pacto, & providentia, quod alienatum an, &
 quando possit revocari; Et multa de feudo, maximè ex pacto, & providentia, & de pacto reciproca suc-
 cessionis, & de feudo antiquo plura. Et utrum Principis assertioni sit standum de alicuius rebellionem, vel
 delicto, & de actu reversionis, & Princeps de feudo ad se reuerso quid agere debeat, & multa alia, cum
 in materia feudali, tum in alia, diuènter enucleata.*

I. V. M. M. A. E.

- 1 Possessor restitutorio agere non potest, qui non possedit, & quare.
- 2 Spoliatus dici non potest, qui non possidebat.
- 3 Possidere non dicitur, qui est miles in possessionem ex primo de-creto.
- 4 Possidere, & in possessione esse, differunt.
- 5 Possessionem qui semel restituit, amplius non restitui non te-ntur.
- 6 Emptionis titulum habens in iudicio reintegrandi conveniri non potest.
- 7 Spoly nisi purgatur, ubi res ad domum spoliatorum reuertitur.
- 8 Spolium nitimur attenditur, non primum.
- 9 Spoliatus non est restituendus, quando cum difficultate res recup-erari possit, ut est fortitium.
- 10 Dominij exceptio obstat nisi compulsus.

- 11 Dominij exceptionem non admitti in iudicio restitutorio, fuit in-troductum iudicio spoliatoris, ob eius dolorem.
- 12 Exceptio ex pattonudo de equitate competit.
- 13 Exceptio etiam excommunicato non valenti agere competit.
- 14 Dominij exceptio ut contra spoliatorum detegatur, qua requiritur.
- 15 Dolore fecisse non videtur, qui fecit, quod sibi licere existima-bat.
- 16 Percutias lapide, vel hasta, cum passet percutere ferro, non di-citur dolose percutere.
- 17 Dominij exceptio excludit remedium restitutorium, ubi agitur so-la facti veritate inspecta.
- 18 Rigor cessat, ubi sola veritas attenditur.
- 19 Princeps est Dei legatus, seu proconsul.
- 20 Et Dei vicarius in temporalibus.
- 21 Princeps tanquam Deus sola facti veritate inspecta causam deci-deret debet.
- 22 Reintegranda iudicium cessat, ubi quis iusta causa fuit spoliatoris.

ILLVSTR. ET REVER.
S. R. E. CARDINALI,
FRANCISCO ALCIATO,

Ioannes Cephalus S. P. D.

DECREVERAM, Antistes amplissime, ac omni uirtutis genere ornatissime, nihil tibi ex lucubrationibus meis dicere, quod de iis non esset, quæ iam circiter vigesimum-
quintum annum in gymnasio Tycinensi publicis disputationibus, quotidianisque congressibus peramanter inuicem conferebamus, dum ambo, meo felici fato, quo plurimum gloriari possum, ordinarias vespertinis temporibus Casareas lectiones publicè haberemus; id, quod huic dicationi decenter admodum mihi uidetur conuenire, cum tu huiusmodi rei quoque, & iudicio prudentissimo, & auctoritate grauissima particeps fueris: uerum quia animaduerti id quidem nimis serò, & fortasse nunquam in lucem exiturum, cum à Venetis impressoribus non mediocri contentione Consilia sæpe numero edere compellar, ne tuum Illustrissimum, ac Præclarissimum nomen (quod in corde, ac ore me semper gerere, certò sciunt omnes, maxime in hac florentissima Patauina Academia profitentes) oblitus uiderer, tertium hoc meorum Responsorum, quæcunque sint, volumen, cum alio argumento in præsentia declarare non possim, quo amplitudinem tuam studio, atque animo semper coluerim, ac colam, tibi dicere, ac consecrare constitui: etenim primum volumen, cum sub stipendio Excellentissimi Mediolanensis Senatus nomine Hispaniarum Catholici Regis, tunc ego Tycini militarem, atque id in inçlyta Vrbe Mediolani excuderetur, propediemque huc essem uenturus, ut aliquas ei gratias referre existimater, placuit sub eiusdem grauissimi Senatus tutela in lucem emittere. Cumque uolumen esset primum, & priora frequentius trutinentur, talis, ac tanti Senatus umbra errores mei subtegerentur, cuius doctrina, auctoritas, ac planè summa Maiestas illa est, cui omnes ultro cum maxima ueneratione assentiunt, cedunt, & inclinantur. Secundum uerò volumen Illustrissimi, & Excellentissimi Ferrariæ Ducis nomine insigniri uolui, ut sub tantæ auctoritatis clypeo illesum omnino, atque incolume præseruaretur, ut etiam is Illustrissimus Princeps, cum sit naturalis Dominus meus, & ab eo ego plurimis, ac sum-